

Burhanettin KOCAMAZ
Mersin Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Sayın Murat KURUM tarafından Anayasa'nın 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96'ncı maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Burhanettin KOCAMAZ
Mersin Milletvekili

7 Eylül Uluslararası Temiz Hava Günü'nde kamuoyuyla paylaşılan değerlendirmeler, Türkiye'de hava kirliliğinin ciddi bir halk sağlığı sorunu olduğunu bir kez daha ortaya koymuştur. Kömürlü termik santrallerden kaynaklanan emisyonların; çocuklar, yaşlılar ve özellikle kalp-damar ile solunum sistemi hastalığı bulunan yurttaşlar açısından önemli sağlık riskleri oluşturmaktadır.

Türkiye'de dış ortam hava kirliliğine bağlı olarak her yıl yaklaşık 44 bin 200 kişinin hayatını kaybettiğine ilişkin tahminler, hava kalitesinin yalnızca çevre politikalarının değil, doğrudan doğruya bir halk sağlığı meselesi olarak ele alınması gerektiğini göstermektedir.

Kömürlü termik santrallerden atmosfere yayılan partikül madde, kükürt dioksit, azot oksitler ve diğer kirleticiler; solunum ve kalp-damar hastalıklarının artmasına, yaşam kalitesinin düşmesine ve erken ölümlere neden olmaktadır. Buna rağmen bazı bölgelerde vatandaşlar, yaşadıkları çevrede hava kalitesinin yeterince izlenmediğini, ölçüm sonuçlarına erişimin sınırlı olduğunu ve santrallerin çevre üzerindeki etkilerinin yeterince denetlenmediğini göstermektedir.

Öte yandan hava kirliliğinin sağlık sistemi üzerindeki ekonomik ve sosyal maliyetlerinin de kapsamlı biçimde ortaya konulması gerekmektedir. Çevre mevzuatına aykırı faaliyet gösteren tesislere yönelik denetimlerin etkinliği, uygulanan yaptırımlar ve santrallerin emisyon değerleri konusunda kamuoyunun açık ve düzenli biçimde bilgilendirilmesi büyük önem taşımaktadır.

30.09.2026

Bu bilgiler ışığında;

1. Ülkemizde faaliyet gösteren kömürlü termik santrallerin tamamının hava emisyonları bakımından son beş yılda kaç kez denetlenmiştir? Son beş yıl içerisinde çevre mevzuatında belirlenen emisyon sınırlarını aşan kaç termik santral tespit edilmiştir? Bu santraller hangileridir?
2. Emisyon sınırlarını aşan termik santrallere toplam kaç idari yaptırım uygulanmış, kaç tesis için faaliyet durdurma kararı verilmiştir?
3. Türkiye’de dış ortam hava kirliliğine bağlı olarak her yıl yaklaşık 44 bin 200 kişinin hayatını kaybettiğine ilişkin tahminler Bakanlığınız tarafından değerlendirilmiş midir? Bakanlığınızın bu konuda yaptığı güncel bir çalışma var mıdır?
4. Kömürlü termik santrallerin bulunduğu bölgelerde hava kirliliğine bağlı erken ölüm, kanser, kalp-damar ve solunum sistemi hastalıklarının görülme sıklığına ilişkin Bakanlığınız tarafından yürütülen her hangi bir araştırma var mıdır?
5. Termik santrallerin bulunduğu bölgelerde yaşayan çocuklar, yaşlılar ve kronik hastalığı bulunan yurttaşların hava kirliliğine maruz kalma düzeyleri düzenli olarak takip edilmekte midir?
6. Türkiye genelinde hava kalitesi ölçüm istasyonlarının sayısı yeterli midir? Özellikle termik santrallerin çevresinde yeni ölçüm istasyonlarının kurulması planlanmakta mıdır?
7. Hava kalitesi ve termik santral emisyonlarına ilişkin ölçüm sonuçlarının vatandaşların kolaylıkla erişebileceği şekilde anlık ve şeffaf olarak kamuoyuyla paylaşılması için yeni bir çalışma yapmayı düşünüyor musunuz?
8. Çevre mevzuatına aykırı emisyon değerlerine rağmen faaliyetini sürdüren termik santral bulunmakta mıdır? Varsa bunların isimleri, ihlal türleri ve uygulanan yaptırımlar nelerdir?
9. Türkiye’nin hava kirliliğini azaltmak amacıyla kömürlü termik santrallerden kaynaklanan emisyonları kademeli olarak düşürmeye yönelik her hangi bir takvim ve hedefiniz var mıdır?